

13/11/2009

15/11/2009

La formació centrarà la jornada de la SAC

■ ANDORRA LA VELLA. La formació és una de les formes de combatre les dades de l'atur. Per aquest motiu les jornades que ha organitzat la Societat Andorrana de Ciències (SAC) tractaran sobre les diferents eleccions formatives per orientar la vida laboral. Les xerrades tindran lloc al Crèdit Centre aquest dissabte. La coordinadora de les jornades, Sílvia Puente, considera que "és un tema estratègic".

Una imatge de la presentació.

CONEXIEMENT PÀGINA 8

Els experts creuen que la formació és el millor antídoto contra la crisi

► Les jornades de la SAC constataren la importància del reciclatge continu

La gran majoria dels ponents que van participar ahir a les jornades del coneixement organitzades per la Societat Andorrana de Ciències (SAC) van destacar la importància de la formació continuada per poder sobreviure amb èxit al mercat laboral. I més encara en factual conjuntura.

15/11/2009

CONEXIEMENT | JORNADES DE LA SAC

La formació, la fórmula per superar la crisi

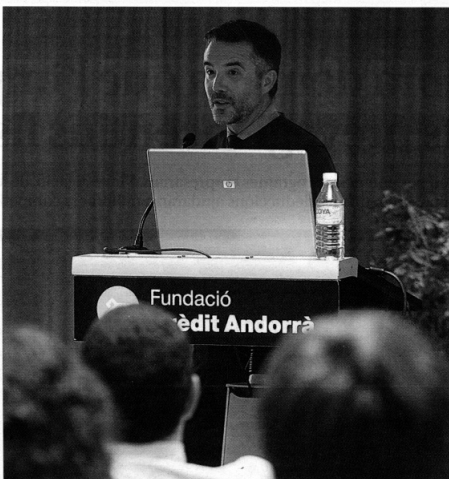
Els ponents asseguren que cal un reciclatge continu per sobreviure en el mercat laboral

Els diferents ponents que participen a les jornades de la SAC parlen de la importància de rebre una formació continuada per mantenir-se i sobreviure en el mercat laboral.

A. G.
Andorra la Vella

La millor recepta per combatre la crisi i rebuixar l'alt índex d'atur és la formació. Tots els experts i representants dels agents econòmics que van participar en la jornada convocada per la Societat Andorrana de Ciències (SAC) van coincidir en aquest punt. La formació va ser l'eix central de les més de vint ponències que es van desenvolupar al Crèdit Centre. La directora de la Cambra de Comerç, Indústria i Serveis, Pilar Escalé, va afirmar que s'ha d'ofereix una formació professional continuada per a l'ocupació i això és bàsic per a l'ocupació i l'economia andorrana. Fins i tot va arribar a afirmar que no es tracta d'una necessitat conjuntural, sinó que "ha de ser una estratègia de mitjà o llarg termini". La crisi econòmica, segons explicaven els diferents participants, ha evidenciat la necessitat de reciclar-se en qualsevol àmbit per sobreviure en el mercat laboral.

El director de l'Escola d'Informàtica i de Gestió de la Universitat d'Andorra, Florenci Pla, va voler ser clar en aquest punt. "La realitat de la formació i el mercat laboral ha canviat molt. Abans només calia estudiar uns anys per treballar tota la vida, però avui cal estudiar tota la vida per continuar treballant", comentava Pla. Fins i tot va voler ser explícit a l'hora d'exemplificar el que explicava i va mostrar a tots als assistents un títol universitari amb una data de caducitat. "Una titulació d'aquest tipus significa que aquella persona ha estat capaç d'aprendre", comentava el res-

El doctor en filosofia Vicenç Mateu va parlar sobre l'educació, Andorra i el món global.

"El país necessita obrir-se al món"

El doctor en filosofia i MBA Vicenç Mateu va assegurar que a causa de la crisi l'escola s'ha de reinventar i recuperar l'autoritat perduda. Mateu va ser clar: "el país ha de jugar a la Champions i no només a la Lliga espanyola o francesa". Amb aquest símil futbolístic va parlar de la necessitat que "el país s'obri al món" i en aquest sentit va assenyalat que "hauria de ser obligatori" enviar els joves a

altres països perquè veegin món.

"També les empreses del país han de tenir aquest esperit", afegia. Mateu va afirmar que Andorra té una actua que ha de potenciar. "Sobre què sabem? De turisme, de banca i de construcció". D'aquesta manera va insistir que una empresa que es dediqui a la ciència no vindrà a Andorra, sinó que s'ubicarà al Parc Tecnològic del Vallès.

ponsable universitari. Pla i altres ponents van parlar de la necessitat que a la universitat s'han de formar persones d'acord amb la demanda del mercat laboral del país.

En aquest punt, la veu dels joves va estar representada per la presidenta del Forum Nacional de la Joventut, Thaïs Zapata, que va afirmar que el mercat laboral i els agents econòmics del país han d'estar atents a la realitat d'aquest sector de població. Zapata va afirmar que a Andorra s'han de crear nous sectors que estiguin acord amb les opcions for-

MÉS

ENSENAMENT ELS ESTUDIANTS PREFEREIXEN LES UNIVERSITATS CATALANES

Els responsables dels centres educatius confirmen que cada cop més els joves que acaben batxillerat prefereixen estudiar a centres universitaris de Barcelona, en detriment de França

RECICLATGE DE TENA PLATA DE FER CURSOS PER A TREBALLADORS

El secretari d'Estat de Salut, Benestar i Treball, Jesús de Tena-Gutiérrez, va afirmar que s'han de dissenyar cursos bàsics per a aturats i altres per potenciar els coneixements.

EXPECTATIVES AL PAÍS ES TRIGA TRES MESOS A TROBAR FEINA

A Andorra es triga tres mesos a trobar feina en l'àmbit de Catalunya, a diferència de Catalunya que se'n triden vuit, segons el CRES.

NOUS EMPRESARIS ES DEMANA MÉS AJUT PER ALS EMPRENEDORS

En les jornades es va posar de manifest la necessitat que l'administració posi recursos als emprenedors que aposten per un projecte empresarial.

MANCANÇES LES DIFÍCILS PER CREAR CARRERES UNIVERSITÀRIES

Florenci Pla va assegurar que és complicat crear carreres universitàries perquè hi hauria poques promocions i es necessiten anys per treure'n rendiment.

matives dels joves. Va apostar pel desenvolupament del sector tecnològic i per crear mecanismes per atreure els diferents perfils d'aquesta franja d'edat.

El nen: el reietó de la casa

Cal educar en el desenvolupament integral de la vida humana i en el respecte de la dignitat

ANTONI MORELL

Fa anys i panys vaig exercir de professor a diferents col·legis —ara se'n diuen centres educatius— a la universitat de dins i de fora. Avui, davant dels aldarulls que veig, miro, contemplo i examino, penso... I rememoro. I em crític. I vull entendre —si és possible— alguna cosa. Die això per introduir, ben sincerament, sençera i entrançablement la meua modesta experiència i les oportunitats consegüents, com a mínim personals. És aquesta, breument:

Als anys 68-72, vaig impartir o cursar, s'ha de dir així, sense cap tipus de vergonya... llatí, grec, filosofia, història d'Andorra història universal a noies i nois que avui —bé, malament o *fifty-fifty*— mares, pares, advocats, empresaris, arquitectes, jutges, fiscals o es mouen dins de la societat andorrana, i la de fora. Des dels *brothers* Cierco, als *brothers* Jordana, a l'Antoni Pol, a la gran Maite Bourgeois, al seu germà Jesús, a la nissaga López-Montanya, als Guerra, a les notes-Fort, Figueredo, Rossell, Bonn... al Magallón, a les sisters Pujol (fiscal inclosa), als germans Bardina. I els germans Badia Gomis i el Francesc i la Montse i la Mariana. Advocats, lingüistes, educadors, avui. I el Francesc Rodríguez Rossa. Ai! Què els ensenyaven? I també el Cabana, les Rosanas, la Zamora, excap de gabinet. Una corra de persones... Com la Dra. Zamora, la dermatòloga. He tin-

gut la immensureda sort de conèixer-los en el moment on es forja la personalitat bona, dolenta o regular, tant se val, per a la resta de la vida. Són els anys que dels 13-14 als 17 o 18. I després, certament, hi haurà colònies, elisirs, vestits, teatralitats, llengües estrangeres, viatges, caçoris, separacions, paternitats, maternitats, filiacions, desfetes o triomfs, però ells i elles seran el que ja eren quan lluitaven i quan acabaven els bàxillats, en plena lluita d'adolescents a adults.

Jo, avui, dels dels meus 68-69, m'ho miro. Els escolto. Els estimo i respecto, també, és cert. Però, somric —no cap riota—, de vegades davant del *no* a la teatralitat que els obliga a fer de titelles, a mitjana edat, penso, que ja deuen tenir. Ai!, haver estat professor de síndics, advocats, polítics, empresaris, banquers, bancaris, metges, fiscals, batlles, *periodistes*... Cal dir que, em sap greu, a voltes, alguns, no tots que

hagin confós tenir amb ser. I que s'oblidin, també, dels seus pares i mares, gràcies als quals, avui, ells i elles, arrodonen el gran cerc. És la nova classe? On ens portaran? D'on vénen? Què pensen? Només poder? I quin poder? Alguns amb pempis o sense sous no han assolit el que volien. Altres, amb menys pempis, doncs potser sí o potser no, més enllà de taules i de cadires. Però, en tot cas, hi havia en aquell moment una premissa clara, i així ho vaig determinar amb els seus progenitors: "el seu fill o filla no és ell o ella el qui mana. Són, vostres, Drs. X, els qui han de dir alguna cosa. El pare i la mare són això: pare i mare. I prou! I els fills no són la superació de la frustració de la parella, en altres espais i en altres temps. De totes aquestes coses, ja en parlàvem els anys 60-70, a Andorra."

I que m'expliquin el que vulguin! Ho escoltaré tot, però prou! Educador correspon a la família

—del tipus que sigui, tant se val—, com dir-los que la llibertat sense respecte, o a l'inrevés, no val res i que l'autoritat és tan important com la llibertat. I que la democràcia, també a la família, no és campí qui pugui, ni la disbauxa, i que la urbanitat —aquella assignatura tan enyorada avui—, l'educació (no intel·lectual) són vitals. I que el *tu* no és signe de democràcia, sinó pèrdua d'identitat. Què se'n ha fet del *tot*?

I ho he de dir, definitivament, en cas contrari, entraria en coma. Això que sembla ser un signe de llibertat, em refereixo a ensenyar calcotets i calces, els pantalons desinflats a peu de turulls, va néixer a les presons dels famosos EUA. I no és altra cosa que quan hom entra a les presons (gatibé amb cas aeroports) se'l treuen els cordons de les sabates, i els cinturons i els tirants elàstics, i aleshores cauen, com és lògic, calces i pantalons. Després, els calces dissenyadors sorgiren com a guineu per vendre marques de calcotets i tanguets...

I aquesta canalla, que no lleig gairebé res, es pensa que és un senyal de rebel·lió contra el sistema, quan realment és la conseqüència de l'exploitat del sistema: anar amb el cal a l'aire. Ai, Déu meu!

Jo penso com Rousseau: l'educació és abans de tot ensenyar a viure sense de res. I viure, no és només l'espai material, sinó l'es-

piritual, el moral i ser conscient, aquesta és la veritable socialització, de formar part d'un cos que supera la pròpia persona. I aquest és el repte de les famílies, amics... L'escola instrueix en aquest sistema. I el nen o la nena no són els reietons de la casa. Ni han de ser-ho. Són un membre clau en la família. I és molt, certament.

I cal educar en el desenvolupament integral de la vida humana i en el respecte de la dignitat i dels drets humans fonamentals de la persona. I el respecte als altres significa el reconeixement de la seva llibertat: llibertat de consciència, de pensament i de religió. Quin repte per a tots, oi? Això, aquests conceptes es desenvolupen a casa, després... és clar, polítics, escolars, universitaris, han d'assegurar una més gran protecció dels drets de la persona i d'una coexistència pacífica. Però, tot sorgeix a casa. La resta, són històries espàries. Aquí voldria citar Hannah Arendt, quan diu:

"En educar-los, assumeixen la responsabilitat de la vida i del desenvolupament del nen, però també de la contrarietat del món (...). Aquest món té la necessitat d'una protecció que l'empeny a ser desvastat i destruït i necessitem una nova generació per defensar-lo."

I això correspon als pares, entre altres, però fonamentals. Oi?

editorial

16/11/2009

VISTA L'IMPORTÀNCIA DE LA FORMACIÓ, ÉS D'ESPERAR QUE ELS ORGANISMES PÚBLICS REDOBLEIN ELS ESFORÇOS PER FER UNA DIAGNOSI ENCERTADA DE LES NECESSITATS REALS. I NO PAS DE PRESENT, SINO TAMBÉ A MITJA I LLARG TERMINI

La base de la formació

La jornada sobre el coneixement de la Societat Andorrana de Ciències versu equanyu sobre la formació en matèria laboral. La immensa majoria dels ponents que van fer aportacions, des de diferents àmbits, a la trobada de reflexió de disbatte, van coincidir en la importància que té el reciclatge, l'aprenentatge continu, per mantenir-se amb èxit dins el mercat laboral. I encara més en un moment en el qual la situació econòmica, la conjuntura global, és, com a mínim, complexa. Els analistes van apostar per la formació com un antídote contra la crisi. I lluny d'aquells estudis bàsics, de mínims, però que eren més que suficients per desenvolupar-se laboralment amb èxit fa unes dècades, ara els experts consideren que la formació continuada ha de ser un component més en el desenvolupament personal i empresarial. O sia, dins les estratègies de futur tant de cadascuna de les persones de manera individual com de les companyies, de les societats, dels grups empresarials, s'hi ha d'incloure la formació. Un aprenentatge que ha de

tenir un doble nivell: el que és estrictament reciclatge per a aquells qui ja en el mercat laboral s'han d'adaptar a les noves realitats, i les noves eines que permeten desenvolupar nous reptes com, també, la preparació de les futures generacions. El Govern ja va admetre que potser no s'havia estat prou acurat fins ara a detectar exactament les necessitats de la demanda.

Que la formació plantejada des dels organismes públics no ha estat prou encertada i d'això se n'ha ressentit el conjunt del teixit empresarial. Vista, doncs, la importància de la formació, és d'esperar que els organismes públics redoblin els esforços per fer una diagnosi encertada de les necessitats reals. I no pas de present, sinó també a mitja i llarg termini. I que això redundi en uns programes formatius que aportin realment valor afegit. Alhora, també cal potenciar tots aquells instruments, aquelles eines, que el sector privat estigui disposat a portar i, en aquest sentit, l'executiu cal que estudiï la reivindicació d'incloure incentius fiscals en el marc de l'impost de societats.

loc i bloc

16/11/2009

Siguem creatius!

Tot comença i tot acaba. Si més no mai és tot igual d'una forma constant. En som conscients com a país?

FRANCESC ROBERT

Quina formació per a la vida laboral? Aquesta ha estat el títol de les XV Jornades de la Societat Andorrana de Ciències. Vaig participar-hi com a ponent. Uns quants anys d'èxit i fracàs. 1) "Abans només calia estudiar una anys per treballar una vida, però avui cal estudiar tota la vida per continuar treballant", diu Francesc Pla, director de l'Educació i Formació i Gestió de la Universitat d'Andorra i 2) la universitat Andorrana té un futur incert, ja que la Champana i no només a la Llaga espanyola o francesa. És cert, el coneixement no és una cosa estable, canvia constantment i si que és cert en un moment donat deixa de ser-lo amb el pas del temps. També és cert que nos som ambiciosos per fer nosos. Aprenent, formant-se, no ha de ser únicament una tasca dels joves, ha de ser un quènton que tothom ha de tenir present cada dia, des que ens llevem fins que anem a dormir. Res és immutuable. El que a Andorra ens ha hagut bé és d'una diversificada manera, no ve el que hagi de continuar anant nos bé en les coses iguals. Uns oprimen la boca parlant d'educació, de canvi, de formació

permanent... però, però... en som realment conscients? Realment ens adonem que les coses ja no són com eren i que no podem continuar igual? Cal mirar més enllà i oblidar nos que tenim molts. Res és permanent. Si, sí, Fortuna del que som més enllà de set-cents anys, i durant els darrers cinquanta tot ha estat fantàstic, hem crescut econòmicament i fins i tot hem pogut pagar al Món, a les Nacions Unides. I què? De què serveix si no som capaçs de reparar-nos permanentment? D'aprendre constantment? De deixar que aquells que són creatius desenvolupin les seves idees. És fi, que de la mateixa manera que, i una mica per casualitat, ens hem creat un país, ens hem de pensar en la vida eterna. Deu de FONS, també, i per la nostra incapacitat de reparar-nos permanentment i ser creatius, podem començar un país que ens porti a un futur més llarg i més projecte de país. Pensem. Volem això que no és vàlid, i repensar-nos, aprenent de les que ho ha estat igual. Uns oprimen la boca parlant d'educació, de canvi, de formació

UNA VINTENA DE PROFESSIONALS ANALITZARAN ESTRATÈGIES FORMATIVES DE FUTUR

La importància de la formació, a les 15es Jornades de la SAC

● L'ensenyament marca el futur laboral de les persones i el creixement econòmic del país

● El llibre sobre els valors de la societat andorrana serà consultable a la pàgina web de l'IEC

EL PERIÒDIC ANDORRÀ LA VELLA

La importància de la formació, en relació amb el futur de les persones però també com a qüestió estratègica de país, és el tema que centrarà la 15a edició de les Jornades de la Societat Andorrana de Ciències (SAC), que se celebraran demà dissabte, a l'edifici Crèdit Centre. Més d'una vintena de professionals de diversos sectors analitzaran, en les respectives ponències, quina és la línia que cal seguir per afrontar els reptes de futur.

«La inserció reeixida en el mercat laboral no és l'única missió del procés educatiu de l'individu, però es pot afirmar que la relació entre educació i treball representa un aspecte fonamental tant en el desenvolupament de les societats com en la trajectòria personal dels ciutadans», va afirmar ahir Sílvia Puente, coordinadora de les Jornades, en la presentació que es va fer al Crèdit Centre. Les Jornades, organitzades amb la col·laboració del Govern i la Fundació Crèdit Andorrà, començaran a les nou del matí. El director de Rela-

cions Institucionals del Crèdit Andorrà, Antoni Serrano, va subratllar que «tot allò que es pugui aportar a la formació de les noves generacions és una bona inversió». Pel seu costat, el secretari d'Estat d'Educació, Josep Roig, va remarcar que «en l'actual context, hi ha consens pel que fa a la importància de la formació. En el nou model econòmic, el coneixement haurà de ser el motor del desenvolupament». Àngels Mach, presidenta de la SAC, va agrair la participació dels ponents. La SAC va presentar ahir el llibre de la 14a edició de les Jornades, que van servir per analitzar els valors de la societat andorrana. La publicació serà consultable, en breu, a la pàgina web de l'Institut d'Estudis Catalans. ■

► Serrano, Roig i Mach, abans de presentar les Jornades, ahir.

el Periòdic d'Andorra dg. 15

DEBAT DE LA SOCIETAT ANDORRANA DE CIÈNCIES Pàgina 8

El Govern aposta per més nivells formatius

|| El secretari d'Estat reconeix una manca de connexió entre els cursos i la demanda laboral

|| De Tena diu que el Servei d'Ocupació no està sent utilitzat per les empreses tal com caldria

14/11/2009

Àngels Mach
Presidenta de la SAC

Avui se celebrarà la 15a edició de les Jornades de la Societat Andorrana de Ciències. Els diferents ponents debatran la importància de la formació, tant en el futur de les persones com en qüestió estratègica de país.

15/11/2009

De Tena: «La formació no ha acabat de funcionar»

El secretari d'Estat de Treball, Jesús de Tena, va ser un dels 20 ponents que ahir van participar a les 15es jornades de la SAC, que aquest any s'han centrat en el debat de la formació per encarar la vida laboral.

►► SOCIETAT 8

15es JORNADES DE LA SOCIETAT ANDORRANA DE CIÈNCIES

De Tena: «L'oferta de formació pública no ha acabat de funcionar»

● El secretari d'Estat reconeix una manca de connexió entre els cursos i la demanda

● Aposta per crear diferents nivells formatius per millorar el mercat laboral

CLARA GARNICA*
ANDORRA LA VELLA

El secretari d'Estat de Salut, Benestar i Treball, Jesús de Tena, va ser un dels 20 ponents que ahir van participar en les 15es jornades de la Societat Andorrana de Ciències, que aquest any s'han centrat en el debat de la formació per encarar la vida laboral. De Tena va aprofitar la seva intervenció per fer una reflexió del mercat de treball actual i del paper que hi juga l'oferta formativa pública. Segons De Tena, aquesta «no ha acabat de funcionar a causa d'una manca de connexió amb el que demana el mercat laboral», va afegir-hi. Com a exemples va posar l'oferta

formativa d'hostaleria (que no s'adequa al que demana el sector) o la proposta del Centre de Formació d'Aprenentatge.

De Tena també va incloure en aquesta problemàtica el Servei d'Ocupació. Des de la seva creació al 2002, «ha tingut una funció més intermedietària que formativa», va manifestar De Tena. A més, no està sent utilitzat per les empreses tal com caldria. De Tena va posar l'exemple del 2007, en què només el van requerir el 10,5% de les empreses.

Per tal de redreçar la situació, el secretari d'Estat aposta per un model formatiu de «diferents nivells». D'una banda, una formació professional bàsica perquè aquelles persones amb un nivell formatiu baix puguin canviar de sector laboral, adquirent noves habilitats i tècniques «aquesta estaria encadrada a les persones excloses del mercat laboral. De l'altra, una formació continuada per habilitar la persona amb experiència per tal que pugui fer «taxis més complexes» i millorar la productivitat. Per aconseguir-ho, De Tena va demanar la implicació i compromís del sector públic i privat.

Segons el secretari d'Estat, la formació és essencial, i va posar com a exemples estudis que afirmen que entre el 1990 i fins al 2020 les ofertes de feina que demanin un baix nivell formatiu passaran de conformar una tercera part a ser menys d'una cinquena part del total.

NO MALBARATAR RECURSOS / Una altra de les problemàtiques tractades durant la conferència del secretari d'Estat és que hi ha molta oferta acadèmica que no s'omple. En aquest sentit, De Tena va parlar de fer «un inventari de l'oferta formativa actual», amb la intenció de no malbaratar recursos i d'evitar ofertes similars des d'entitats diferents i amb qualitat similar.

L'oferta actual va ser defensada pels seus representants durant la jornada d'ahir de la SAC, celebrada a la sala d'actes de Crèdit Andorrà. ■

*cgarnica@andorra.esperiòdic.com

► El secretari d'Estat d'Educació, Josep Roig, conversa amb Antoni Poi, ahir.

L'UdA no ampliarà l'oferta formativa universitària en els propers anys

● La manca de demanda, la competència exterior i el cost, principals causes

● El 98% dels llicenciats treballen al sector d'allò que han estudiat

C.G.
ANDORRA LA VELLA

Més de vint anys després de la seva creació, el director de l'Escola d'Informàtica i de Gestió de l'UdA, Florenci Pla, va fer balanç ahir de l'estat i evolució de la universitat. L'UdA, que té una plantilla de 22 professors fixes i 250 col·laboradors externs, ofereix estudis universitaris d'Informàtica, Informàtica, Administració i Finances i Ciències de l'Educació. Pla va explicar que la universitat no planteja ampliar la seva oferta formativa en aquest sentit, ja que no hi ha garanties de tenir suficient massa crítica d'alumnes. A més, Pla va parlar del cost d'iniciar una nova formació, a més de la competència important amb els països veïns. «Les formacions més genèriques ja les te-

nim», va explicar Pla, «cal mirar en altres àmbits però els estudis de viabilitat de moment ens diuen que no».

D'altra banda, el professor i director va parlar de la importància de la creació de la formació universitària, el 1998, ja que «el valor d'un país depèn del seu estoc de capital intel·lectual». Actualment, l'UdA rep entorn de 1.000 alumnes l'any, 500 dels quals cursen ensenyament reglat i 500 dels quals cursen extensions universitàries. Aquesta carrera universitària paral·lela a la feina de cadascú va ser un dels ítems més tractats als debats de la SAC, ja que actualment està guanyant molta importància i necessitat per poder progressar la formació.

En termes d'inserció laboral, Pla va explicar que actualment la demanda és més elevada que l'oferta. És a dir, que la majoria dels llicenciats s'incorporen amb facilitat al món laboral. De fet, en una conferència prèvia, el director del CRES, Joan Micó, va explicar que el 98% dels llicenciats de l'UdA tenen una feina «relacionada amb els seus estudis. Fins i tot, Micó va explicar que hi ha gent que ja té feina abans d'acabar la seva formació universitària.

No obstant això, tant Micó com Pla, així com la majoria dels assistents, van retorar la importància de la Formació Professional, també com una sortida amb les mateixes garanties que la universitària. Segons Micó, es tracta d'un problema d'imatge: «Al Principat es dona la paradoxa que els nostres motors econòmics, el turisme i el comerç, no tenen una bona imatge social en termes laborals». ■

El Govern escoltarà totes les parts pel conflicte dels horaris comercials

► De Tena va fer balanç ahir de la Taula de Comerç celebrada divendres amb diferents representants del sector. Tot i les discrepàncies que es van produir, De Tena va manifestar que el Govern està satisfet amb la trobada i amb el desenvolupament d'aquesta.

► El secretari de Benestar i Treball va reiterar que el Govern escoltarà totes les parts, sindicats i empresaris, així com les seves propostes d'obertures comercials. «Escoltarem les opinions i el posicionament dels diferents agents socials, i en funció d'aquestes, decidirem», va manifestar De Tena.

► La intenció és que al llarg de la setmana que ve el Govern doni una resposta de calendari comercial definitiu. Entre aquesta, hi ha la decisió sobre si l'1 de maig serà d'obligada obertura o de tancament.

La SAC debatrà sobre la importància de la formació per a la vida laboral en les XV Jornades

→ Els ponents intentaran respondre si l'oferta educativa del país és vàlida i com s'ha d'aprofitar el talent intern

Diàleg

E.O.

La Societat Andorrana de Ciències celebrarà aquest dissabte les XV Jornades, que versaran sobre la formació i el mercat laboral.

Les XV Jornades de la Societat Andorrana de Ciències (SAC) intentaran respondre la pregunta Quina formació per a la vida laboral?. Una vintena llarga de ponents contribuirà a analitzar si la formació que ofereix el nostre país és prou vàlida, donar a conèixer l'oferta formativa per tal que «estigi a l'abast de tothom» i que els estu-

dants trobin sortides al mercat laboral dins el país, segons va comentar la presidenta de la SAC, Angles Mach. Per la seva banda, la coordinadora de les XV Jornades, que se celebraran aquest dissabte, Silva Puente-Rodríguez, va comentar que la formació és un «element estratègic pel país», que «ha de facilitar l'ajust al mercat laboral». Puente-Rodríguez va afegir també que les Jornades servirán per «veure com es pot aprofitar el talent del país». El representant de la Fundació Crèdit Andorra, Anton Serrano, que patrocina les Jornades juntament amb el Govern, va comentar que s'analitzarà la formació laboral des de diferents vessants i que «invertir en formació és una via per

sortir de les dificultats».

Així també, el tema està ben escollit, segons el secretari d'Estat d'Educació, Josep Roig, ja que en aquests moments de recessió econòmica hi ha «un consens sobre la importància de la formació, com ineludible per avançar». Així, pel secretari d'Estat, «la formació ha de ser una prioritat en el nou model econòmic i social» i és necessària per fer «més competitiva la societat». Roig va voler lligar el tema d'aquestes jornades amb el de les anteriors: Els valors de la societat andorrana avui. Així, va comentar que «qualsevol millora qualitativa en el sistema educatiu s'ha de recolzar en els valors de l'esforç, el treball i l'excel·lència, que són els que que ca-

Josep Roig, Antoni Serrano i Àngels Mach van presentar les XV Jornades.

Comportament a seguir

Per Roig, l'actucació «heroica» dels cossos de seguretat en l'accident del Dos Valires és un «model a imitar per generacions futures»

racteritzen especialment la societat andorrana». Així mateix, va afegir que l'actucació «heroica, al límit del raona-

ble», dels cossos de seguretat i salvament el passat cap de setmana amb l'accident de les obres del Túnel dels

Dos Valires, serà «un model de comportament a imitar per generacions futures».

D'altra banda, la SAC va aprofitar per presentar el llibre que recull les ponències de les jornades de l'any passat, del qual se n'han editat 1.300 exemplars, que enguany es podrà trobar a la llibreria La Puça.

Les Jornades de la SAC analitzen l'educació com a eina de desenvolupament

→ Mateu alerta que «el refugi» de ser funcionari s'està esgotant

Cultura

REDACCIÓ/ANA

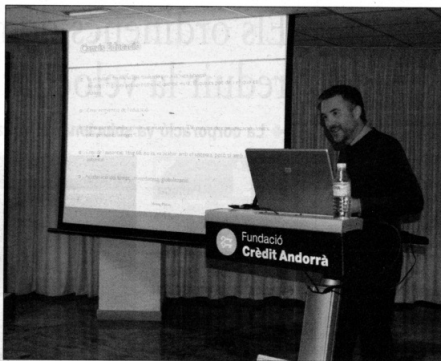
Dissabte es van celebrar les XV Jornades de la SAC i patrocinades pel Govern i la Fundació Crèdit Andorrà.

Les XV Jornades de la Societat Andorrana de Ciències es van centrar a analitzar com són i haurien de ser les relacions entre la formació acadèmica i la vida laboral. En una de les conferències que va tenir lloc dissabte, el doctor en filosofia Vicenç Mateu va conjugar els conceptes Educació, Andorra i el món

global. Mateu va afirmar que els andorrans han d'estar preparats per poder treballar més enllà de les fronteres del país.

En un moment de crisi i reinventació de l'educació s'ha de tenir en compte, segons Mateu, que «hi ha moltes fonts en les quals s'adquireix una formació», com ara la família i l'escola, però també les activitats al carrer o els mitjans de comunicació. A més, cal recuperar la noció d'autoritat, que «no s'ha de confondre amb l'autoritarisme», ja que, si no, es fa difícil la transmissió del saber si no es reconeix l'autoritat.

Mateu va destacar que «s'anirà esgotant el refugi de l'Administració», és a dir, que no es podrà ocupar els aturats creant indefinida-

Mateu va animar els estudiants andorrans a formar-se per poder treballar arreu del món.

Dependència de Barcelona

Mateu va alertar que s'està perdent l'antic equilibri entre el nombre d'estudiants que marxava a França i el que ho feia a Espanya

ment places de funcionari. Mateu considera que els andorrans s'haurien de formar per poder treballar

fora del país, no només als països veïns, sinó arreu del món. Un dels inconvenients, però, és la dificultat de tre-

ballar fora amb el passaport andorrà. Mateu també va voler assenyalar «el perill de gravitar a l'entorn de Barcelona. De fet, s'està perdent l'equilibri que hi havia fa uns anys entre el nombre d'estudiants que marxava a França i el que ho feia a Espanya».

DIVULGACIÓ

TATI MASIA

Roig, Serrano i Mach, durant la presentació de les jornades.

La formació centra les jornades de la SAC

M. F. ANDORRA LA VELLA

Les quinzenes jornades de la SAC, que se celebren demà, se centren enguany en la reflexió sobre la formació al llarg de la vida. Amb el títol *Quina formació per a la vida laboral?*, aquests debats es duran a terme a l'edifici Crèdit Centre, entitat que patrocina les jornades, i començaran a dos quarts de deu del matí; després del migdia, les ponències es reprendran a les quatre de la tarda. Hi participaran una vintena de persones, incloent-hi especialistes del món educatiu, professionals i polítics. Tal com va fer manifest la presidenta de la SAC, Àngels Mach, la formació no s'acaba a l'escola i en aquestes jornades es mirarà d'esbrinar sobre si la formació que s'ofereix al país és suficient i també sobre si realment la població coneix el que s'està fent.

De la seva banda, el secretari d'Estat d'Educació, Josep Roig, va agrair la tasca que la SAC duu a terme per la difusió del coneixement, i va esmentar que la temàtica de l'any passat, els

valors, i la d'aquest any, l'educació, estan lligades estretament. En aquest sentit va exposar que la millora del sistema educatiu ha d'estar fonamentada sobre valors com ara l'esforç i el treball. D'aquesta manera, també va concloure que, a banda de transmetre coneixements, l'educació ha d'aconseguir que "els joves estiguin inserits al mercat laboral amb el major bagatge possible". Igualment, va advocar per una formació de qualitat amb l'objectiu de sortir de la crisi, i va afegir que amb la conjuntura econòmica actual s'obre també una oportunitat en què la formació té un paper fonamental. La coordinadora de les jornades, Sílvia Puente, va remarcar que mitjançant la vintena de ponències ofertes es provarà d'escatir l'encaix del món de l'educació, de la formació i de la política.

La inauguració de les jornades va servir per a presentar el recull de les jornades de l'any passat, que es van centrar entorn dels valors. Se n'ha publicat un tiratge de 1.300 exemplars. ■

IT'HO DIC EN CONFIANÇA

ALEXANDRA GREBENIKOVA

El nostre futur

El dissabte 14 de novembre vaig participar a les XV Jornades de la Societat Andorrana de Ciències, *Quina formació per a la vida laboral?*, organitzades conjuntament amb la Fundació Crèdit Andorrà, com a oient. Una sèrie d'idees expressades al llarg del dia em van semblar especialment importants, i voldria compartir les conclusions que em suggeriren. Naturalment no reflecteixen el punt de vista de tots els ponents.

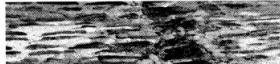
S'ha ressaltat la necessitat de donar prioritat a la selecció dels mestres per sobre de l'elaboració dels programes educatius. És una idea que trobo controvertida ja que una bona metodologia, en gran part, ajuda a formar els professors i assegura que tots els aprenents rebin un mínim requerit de continguts acadèmics. Tot i així, no es pot discutir que, tal com van apuntar diversos participants, un alumne es forma per mimetisme i no perquè memoritzi el que li manen fer. Esdevenim semblants als nostres mestres, no tant en les idees com en les actituds, fins al moment que arriba el dia que hem d'actuar com a mestres, nosaltres mateixos. L'objectiu d'un mestre és el de formar "rebels competents" –una expressió de Gunnar Myrdal citada en una de les ponències.

S'ha indicat que ens hauriem d'allunyar de l'arrelada idea de l'obligatorietat de l'educació, ja que l'alimentació, la respiració i l'educació no poden ser obligatoris. La seva necessitat és percebuda per cada persona naturalment i s'ha de poder mesurar per la mateixa persona interessada si no la volem perjudicar amb un excés de nutrients, oxigen o paraules apreses de memòria. La recerca de la veritat no es potencia amb l'aprenentatge de veritats ja conegudes. La veritat s'arriba a cercar per inspiració, i no per imposició. Hem d'assegurar al jovent el dret de rebre una formació adequada per a la vida laboral, però no ens podem permetre arribar a la situació d'obligar persones joves i dinàmiques a estar retingudes a l'escola per força quan el que voldrien és començar a treballar.

En la percepció de les empreses, la formació teòrica dels treballadors recentment entrats al mercat laboral es podria millorar. L'extensió universal del model americà fa que avui en dia prestem més atenció a les habilitats pràctiques que no pas a la formació del pensament, mentre que la universitat –va apuntar un dels ponents– ha de liderar, no "estar al servei de...". El nostre futur, en gran part, s'estructura a través de la nostra universitat, com a cultiu d'idees i entorn de formació de la joventut, tot i que no podem descartar la gran importància de la formació professional tècnica, ja que som essencialment un país de serveis.

S'ha apuntat també que si acceptem que Andorra s'ha de convertir en un país encara més especialitzat en comerç, turisme i esquí, seria irresponsable pensar que és possible donar feina a totes les persones nascudes a Andorra en el marc del país. Hi ha tota una sèrie de professions que els nostres joves poden triar que condicionaran la necessitat de buscar feina en un altre lloc. És físicament impossible assegurar que tots els cardiòlegs, astrònoms, compositors, cineastes, matemàtics, geògrafs i un llarg etcòler de professionals trobin un lloc adequat per al seu desenvolupament professional al nostre petit territori. Si hi incloem orientalistes, escriptors de llibres de viatges i exploradors del fons marí, l'exemple esdevé encara més clar.

Necessitem acords amb altres països per assegurar que els nostres ciutadans puguin exercir diferents professions en diversos llocs del món.

Qualsevol Qualsevol Qualsevol

Detall Notícia

Títol: AMPLIACIÓ: Les XV Jornades de la SAC analitzaran la importància de la formació per a la vida laboral

Resum: Andorra la Vella. - La importància de la formació, tant pel que fa al futur professional de les persones com pel propi progrés de les societats, serà el tema central de les XV Jornades de la Societat Andorrana de Ciències (SAC), que se celebraran aquest dissabte 14 de novembre, a l'edifici Crèdit Centre. Una vintena de ponents de l'àmbit educatiu, professional i polític analitzaran quina és la línia a seguir per tal de poder fer front als reptes de futur amb garanties d'èxit. En el decurs de la presentació de les jornades, que compten amb la col·laboració del Govern d'Andorra i la Fundació Crèdit Andorrà, el secretari d'estat d'Educació, Josep Roig, ha volgut vincular el tema d'enguany amb el de l'edició passada, que era *Els valors de la societat andorrana avui*. En aquest sentit, Roig ha dit que existeix una relació indissoluble entre els valors i el model educatiu ja que 'qualsevol millora en termes de qualitat ha de reforçar-se amb valors tant importants com l'esforç, el treball i l'excel·lència'. L'acte també ha servit per presentar el llibre que recull les ponències de les XIV Jornades de la SAC.

Text: La presidenta de la SAC, Àngels Mach, ha explicat que el títol de les XV Jornades de la SAC és *Quina formació per a la vida laboral?*, amb interrogant, perquè 'la formació no s'acaba a l'escola ja que ha de ser continua i permanent'. I en aquest sentit, ha especificat que 'val la pena saber si l'oferta que s'oferex al país es valida i si els estudiants són conscients del que es pot fer'.

Per la seva banda, el secretari d'estat d'Educació, Josep Roig, ha vinculat la importància dels valors en l'educació destacant que la difusió dels valors és una 'responsabilitat col·lectiva', i que avui en dia, és més important 'formar que informar' així com 'saber ser més que només saber'. En aquest aspecte, el secretari d'estat d'Educació ha destacat la demostració de valors com la tenacitat, l'esforç, la solidaritat i la valentia que han demostrat tots aquells que han col·laborat en les tasques de rescat de les víctimes de l'accident mortal de les obres de la boca oest del túnel dels Dos Vallies. Roig ha afegit que aquests valors 'esdevindran sens dubte un model de comportament a imitar que marcarà de per vida les generacions futures'.

Finalment, la coordinadora de les XV Jornades de la SAC, Silvia Puente, ha avançat que les ponències així com la diversitat dels conferenciant serviran per veure quin ha de ser l'encaix entre el món educatiu, professional i polític per 'poder desenvolupar tot el potencial del model educatiu com un element estratègic pel país'.

<http://www.ana.ad/ca/news/view/ref/3872/page/2>

13/11/2009

Data de publicació: 12.11.2009, 12:37 h

Secció: Societat

Territoris: Andorra la Vella

Signatura: Anna Masa

Foto: Anna Masa
Josep Roig, secretari d'Estat d'Educació, Antoni Serrano, director de Relacions Institucional del Crèdit Andorrà, i Àngels Mach, presidenta de la SAC

Foto: Anna Masa

So: Josep Roig vincula els valors amb la qualitat del sistema educatiu

So: Àngels Mach explica la importància de l'educació permanent i la seva difusió

So: Josep Roig ha destacat la difusió de valors que han fet tots els que han col·laborat en les tasques de rescat de les víctimes de l'accident de les obres de la boca oest del túnel dels Dos Vallies

<http://www.ana.ad/ca/news/view/ref/3872/page/2>

13/11/2009

Títol:

AMPLIACIÓ: Les XV Jornades de la SAC analitzaran la importància de la formació per a la vida laboral

Resum:

Andorra la Vella. - La importància de la formació, tant pel que fa al futur professional de les persones com pel propi progrés de les societats, serà el tema central de les XV Jornades de la Societat Andorrana de Ciències (SAC), que se celebraran aquest dissabte 14 de novembre, a l'edifici Crèdit Centre. Una vintena de ponents de l'àmbit educatiu, professional i polític analitzaran quina és la línia a seguir per tal de poder fer front als reptes de futur amb garanties d'èxit. En el decurs de la presentació de les jornades, que compten amb la col·laboració del Govern d'Andorra i la Fundació Crèdit Andorrà, el secretari d'estat d'Educació, Josep Roig, ha volgut vincular el tema d'enguany amb el de l'edició passada, que era *Els valors de la societat andorrana avui*. En aquest sentit, Roig ha dit que existeix una relació indissoluble entre els valors i el model educatiu ja que 'qualsevol millora en termes de qualitat ha de reforçar-se amb valors tant importants com l'esforç, el treball i l'excel·lència'. L'acte també ha servit per presentar el llibre que recull les ponències de les XIV Jornades de la SAC.

Text:

La presidenta de la SAC, Àngels Mach, ha explicat que el títol de les XV Jornades de la SAC és *Quina formació per a la vida laboral?*, amb interrogant, perquè 'la formació no s'acaba a l'escola ja que ha de ser continua i permanent'. I en aquest sentit, ha especificat que 'val la pena saber si l'oferta que s'oferex al país es valida i si els estudiants són conscients del que es pot fer'. Per la seva banda, el secretari d'estat d'Educació, Josep Roig, ha vinculat la importància dels valors en l'educació destacant que la difusió dels valors és una 'responsabilitat col·lectiva', i que avui en dia, és més important 'formar que informar' així com 'saber ser més que només saber'. En aquest aspecte, el secretari d'estat d'Educació ha destacat la demostració de valors com la tenacitat, l'esforç, la solidaritat i la valentia que han demostrat tots aquells que han col·laborat en les tasques de rescat de les víctimes de l'accident mortal de les obres de la boca oest del túnel dels Dos Vallies. Roig ha afegit que aquests valors 'esdevindran sens dubte un model de comportament a imitar que marcarà de per vida les generacions futures'. Finalment, la coordinadora de les XV Jornades de la SAC, Silvia Puente, ha avançat que les ponències així com la diversitat dels conferenciant serviran per veure quin ha de ser l'encaix entre el món educatiu, professional i polític per 'poder desenvolupar tot el potencial del model educatiu com un element estratègic pel país'.

Data de publicació: 2009-11-12 12:37:00

Secció:

Territoris: Andorra la Vella

Signatura: Anna Masa

BUTLLETÍ CULTURAL NÚM. 146 NOVEMBRE- DESEMBRE 2009

EDITORIAL

La situació crítica actual exigeix plantejar noves receptes per superar dificultats conjunturals i obrir el debat sobre els canvis estructurals que assegurin el progrés econòmic i social del país. En aquest receptari, la formació i la configuració d'escenaris laborals són ingredients substantius.

Davant la pregunta *Quina formació per a la vida laboral?* caldria no oblidar dues premisses inicials i complementàries per a la imprescindible visió holística: la inserció exitosa en el mercat laboral no és l'única missió del procés educatiu de l'individu i el mercat laboral no és indissociable d'un conjunt de components dependents entre ells: des

de l'estructura demogràfica, l'organització social del treball, fins a la interdependència de les economies mundials o els avenços tecnològics.

Ara bé, tenint en compte la multiplicitat d'elements i el seu lligam en un sistema ampli, complex i global, es pot afirmar que educació i treball en són pal de pallier i que la relació entre tots dos representa un aspecte fonamental tant en el desenvolupament de les societats com en la trajectòria personal dels seus ciutadans i ciutadanes. De fet, la vida laboral pot considerar-se un dels principals punts d'enllaç entre allò individual i allò col·lectiu. A través de la participació al mercat laboral, l'individu traça part de la seva trajectòria vital; la feina, sovint derivada d'una experiència formativa, incideix sobre la vida de les persones i les seves famílies, en condicionar-ne el poder adquisitiu, el sentiment d'autorealització i satisfacció personal, la xarxa social, etc. Però alhora, les persones fan possible i defineixen el funcionament de l'engranatge laboral d'una organització i del conjunt de la societat; així, la feina esdevé una important via de participació en la vida en comunitat, i per tant, d'un determinat compromís cívic.

Aquest vincle és particularment significatiu en les societats postindustrials, caracteritzades pels continus i ràpids canvis, la pluralitat de les trajectòries, la mobilitat o les tecnologies de la informació. En ben pocs llocs de treball, sinó cap, hi treballen persones de forma permanent al llarg de la seva vida laboral i per a les quals no és necessària cap actualització. Per aquesta raó, la formació no és un estadi inicial finit, sinó que forma part d'un procés educatiu al llarg de la vida que té per objectiu desenvolupar un conjunt de competències que facilitin la seva ocupabilitat, professionalitat i desenvolupament personal.

La formació per a la vida laboral es basa en l'assoliment d'unes competències, desenvolupades a partir de les capacitats de les persones i tenint en compte els requisits de la participació social, econòmica i política de la ciutadania. Aquestes compe-

Silvia Puente-Rodríguez,

licenciada en pedagogia i màster en polítiques públiques i socials
Coordinadora de les XV Jornades de la SAC

Quina formació per a la vida laboral?

EDITORIAL

ve de la pàgina 1

tències responen als diferents tipus de sabers, definits per la Unesco com *saber, saber fer, saber estar, saber ser*; per tant, la formació té una dimensió tècnica, metodològica, participativa i personal. En aquest sentit, les competències bàsiques són aquelles que qualsevol ciutadà o ciutadana ha de dominar per poder desenvolupar-se de forma autònoma i significativa en el seu entorn (la capacitat crítica, la comprensió de la complexitat o el treball en equip, entre moltes altres); competències que s'incorporen als currículums escolars i que són plataforma per a l'educació permanent. Atès que el seu assoliment és el punt de partida bàsic (també en la realització de feines poc qualificades), és imprescindible garantir l'èxit escolar i l'equitat i la qualitat educatives. Així mateix, la formació per a la vida laboral requereix de competències professionals especialitzades que contribueixin al desenvolupament de bons i bones professionals capaços de portar a terme la tasca de forma eficient, eficaç i amb qualitat.

El treball a partir de les competències fa necessari conjar diferents escales temporals: d'una banda, cal estar atents a les necessitats presents i desenvolupar instruments que facilitin l'ajust al mercat laboral; d'altra banda, de forma paral·lela, cal avançar en la direcció del model productiu definit per al país i del paper que hi juguen els ciutadans i ciutadanes. Des d'aquesta perspectiva, no perdre el referent estratègic de la formació i la seva contribució al progrés social i econòmic és fonamental en el disseny i el desenvolupament de l'oferta formativa que s'ajusti les seves necessitats presents i futures però també a potencialitats en el desenvolupament cap a un horitzó social, econòmic i polític.

Quina formació per a quina vida laboral? és el títol de les XV Jornades de la SAC amb les quals s'emplaça professionals, responsables polítics, agents econòmics i la ciutadania en general a reflexionar sobre aquesta relació en el context present i de futur.

2 novembre/desembre/2009

continua a la pàgina 2

Quina formació per a la vida laboral?

Conclusions

Per Silvia Puente i Rodríguez,
coordinadora

Les XV Jornades de la SAC, titulades Quina formació per a la vida laboral?, han estat una excel·lent oportunitat per conèixer i debatre l'escenari present i futur del binomi formació i mercat laboral. Podríem considerar que els objectius s'han assolit de forma molt satisfactoria. Al llarg de tota la jornada hi ha hagut més d'una vintena de ponències que han abordat la temàtica des de perspectives diverses. S'hi han presentat experiències que es porten a terme al país, anàlisis de la situació des del punt de vista de diferents col·lectius o sectors, i reflexions que poden contribuir a inspirar noves actuacions.

Sense pretendre fer-ne un recull exhaustiu, ni tan sols un resum, voldria apuntar algunes de les idees més coincidents i de les propostes formulades per afrontar els reptes de la societat andorrana actual en la relació educació-treball. Responsables dels sistemes educatius i professorat estan preocupats per la sortida laboral dels seus i les seves estudiants. L'orientació acadèmica i professional forma part del treball dels centres d'educació secundària o postobligatòria de tots tres sistemes, a partir de diferents tipus d'accions que es van actualitzant any rere any (i que en alguns casos es porten a terme de forma paral·lela o duplicada pels tres sistemes).

Es posa en relleu que l'elecció de la trajectòria acadèmica i professional, tot i no ser irreversible, representa un moment de

vital importància per a les persones joves (possiblement, massa pel grau de maduresa o d'experiència fora de la bombolla escolar en el moment de la presa de decisió). Per això és de gran importància que davant la tria del camí, els nois i les noies puguin diferenciar en primera instància el ser (una persona que busca desenvolupar-se) del tenir (un estatus social associat a una professió). L'orientació acadèmica i professional comença per l'autoconeixement, i segueix amb la desmitificació, l'experimentació, la informació...

Les escoles han de garantir l'èxit escolar de manera que l'alumnat en surti amb una motxilla de competències imprescindibles per a la vida laboral. Amb una bona formació de base serà possible adaptar-se als canvis i ser-ne protagonista, a partir del valor del seu talent i la capacitat d'innovació (i de

disensió). Però, a més, l'educació obligatòria ha de promoure el desig d'aprendre, de saber, no només en nom del progrés sinó també de la llibertat ("el coneixement és poder que allibera").

La formació no ha de quedar reduïda a una mercaderia. Avui en dia el consum de formació, i de ràpida caducitat, sobrepasa el sentit d'allò que s'aprèn. El credencialisme posa al davant el títol al coneixement i la transferència i retorn a la societat. La formació hauria de ser considerada un avantatge tant a escala individual com col·lectiva i social. A través de la formació es poden dignificar feines i evidenciar la importància de sectors amb mà d'obra poc qualificada, que són vitals per a l'economia andorrana. Aquesta valoració de la formació ha de contribuir a millorar la qualitat dels serveis i a sortir del monocultiu turístic cap a nous sectors d'ocupació i activitat econòmica.

El sector empresarial busca professionals amb titulació, llengües i capacitat d'adaptació (i alhora, paradoxalment, amb capacitat d'innovació), però la situació actual és la d'un mercat laboral amb poca formació de base, pocs coneixements de llengües, poc domini de les noves tecnologies i molta rotació. Aquest darrer és sens dubte un dels elements clau, perquè les condicions laborals de molts sectors laborals (salaris, horaris, expectatives de carrera professional...) no afavoreixen la inversió formativa.

Així mateix es considera que cal diversificar

les formacions (en continguts i metodologies) perquè responguin a necessitats conjunturals. Igualment és d'interès la validació i el reconeixement de competències professionals que no han estat associades a una formació (o ho estan a una titulació estrangera), per a la millora de les condicions laborals i l'enllaç amb altres ofertes formatives.

Al país existeix una oferta formativa molt àmplia. Ara bé, sovint manquen mecanismes per respondre a la necessitat o per donar la possibilitat de participar-hi. Per exemple, es detecta que en alguns casos els tres sistemes educatius tenen ofertes similars. Es proposa estudiar l'optimització dels recursos i arribar millor a la població, per exemple, a partir d'una oferta centralitzada/coordinada que parteixi d'un inventari de l'oferta formativa actual. Pel que fa a la formació ocupacional i a la formació permanent (on encara s'han de fer més esforços), també la Cambra de Comerç o la mateixa administració n'ofereixen però no sempre són prou conegudes o prou accessibles (per exemple, per la dificultat de conciliar horaris). Per aquestes raons, s'ha considerat molt necessari reforçar els instruments de diàleg social entre el món empresarial, sindical, educatiu i social (les taules de diàleg que s'estan impulsant segueixen aquest propòsit).

Així mateix, Andorra té experiències exitoses de formacions dissenyades i organitzades per donar resposta a necessitats socials i econòmiques del país, des

d'ofertes més estructurades (UdA, Ephem...) fins a més conjunturals (recentes formacions ocupacionals).

En la definició de les polítiques públiques, cal tenir present que els problemes que afecten Andorra són singulars en un escenari d'interdependència global. Els anàlisis que poden fer-se per als països del nostre voltant no sempre són vàlids al context andorrà, com tampoc ho són les seves respostes. El cas de la joventut n'és un exemple. Una particularitat és l'interès per no perdre el valor que poden aportar les persones joves formades a fora i que retornen al país.

Ara bé, tot aquest debat no pot quedar reduït a un mercat laboral andorrà. El país i la seva activitat traspassen fronteres. De fet, només entenent el joc amb el món globalitzat serà possible que el país avanci des del punt de vista social i econòmic. Què pot aportar Andorra al món? Quina pot ser la singularitat del mercat laboral andorrà i dels treballadors i treballadores del país? Sens dubte, un exemple del que pot aportar és la seva diversitat lingüística. Aquest és un potencial i un element diferencial que la formació no pot descuidar.

Fa no pas molts anys, un jove infant aprenia un ofici i l'exercia durant tota la vida, molt possiblement segons les ordres d'un mateix mestre o patró. Les transformacions de la segona meitat del segle XX i en particular de les últimes dècades ens porten a un escenari postindustrial on el

mercat laboral és canviant. El treballador i la treballadora al llarg de la seva vida laboral no faran la seva tasca ni en la mateixa empresa, ni el mateix entorn laboral, ni, possiblement, en la mateixa professió. El país ha d'aspirar a formar professionals d'excel·lència, amb rigor i compromís. Professionals que contribueixin al progrés social i econòmic del país, des del territori i des de fora. La formació té un paper

vital per contribuir que l'individu sigui un actor econòmic i social a Andorra i a la resta del món. Però no un actor qualsevol sinó un rebel competent, una persona que posi la seva professionalitat al servei de la millora social. Que Andorra sigui un model de formació per a professionals excel·lents (en tots els sentits) és un escenari de futur no només desitjable sinó també possible.